

Huvudman

Ale kommun
kommun@ale.se

Beslut

Datum 2026-04-29
Dnr SI 2026:1166
Sida **1 (10)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Alboskolan 4-6 i Ale kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Ale kommun att senast den **7 september 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande beslut om disciplinära åtgärder. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Ale kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Ale kommun ska vidta följande åtgärder

Disciplinära åtgärder

1. Se till att beslut om disciplinära åtgärder fattas i enlighet med författningarnas krav. Samtliga skriftliga beslut gällande disciplinära åtgärder som fattas under perioden 29 april 2026 – 31 augusti 2026 ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning. (5 kap 12-14 §§ skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser trygghet och arbetet mot kränkande behandling samt ordningsregler och rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner med mera.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2026:1166) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden läsåret 2025/26 inlett en tillsyn av Alboskolan 4-6 i Ale kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Alboskolan följer gällande bestämmelser om kränkande behandling samt trygghet och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan (EHT) och rektor samt lektionsobservationer den 3-4 mars 2026. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat skolans plan mot kränkande behandling, skolans ordningsregler samt beslut om disciplinära åtgärder. Huvudmannen har beretts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Skolans arbete med att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Studiero

Elever berättar att det är svårt att koncentrera sig i klassrummet. Eleverna berättar att om det är studiero eller inte beror mycket på vilken lärare och vilket ämne de har. Det är ofta samma elever, några stycken i varje klass, som stör. Några elever berättar att olika lärare har olika verktyg för att skapa studiero i klassrummet, såsom att ringa i en klocka när det är stökigt eller att man ska vara tyst i klassrummet.

Några lärare uttrycker att studieron generellt är god på skolan, men att den ibland brister när eleverna tappar tålamodet. Lärarna uppger att eleverna har en annan bild av vad begreppet studiero innebär och att eleverna vill ha knäpptyst. I några klasser är det inte bra studiero, och i en specifik klass får läraren hjälp av en socialpedagog med att förbättra studieron. Lärarna berättar att det är samma elever som stör upprepat.

Representanter från EHT berättar att de har möten varje vecka där de samlar in signaler från skolan. All personal ska arbeta på ett liknande sätt med sin undervisning. Kurator har fått i uppdrag att starta upp trygghetsteamet eftersom detta pausats under rektorsbyten.

Rektor berättar att studieron på skolan varierar mellan olika klasser. Där man ser att det brister handleder olika professioner läraren. Rektor berättar att studiero är ett av skolans verksamhetsmål och att det är ett stort utvecklingsområde. Skolan har satsat på fortbildning för personalen, bland annat för att skapa ett gemensamt förhållningsätt gällande studiero, och försöker minimera antalet vuxna som är inne i klasserna.

Disciplinära åtgärder och upprepat ordningsstörande beteende

Elever berättar att lärare säger till de elever som är väldigt stökiga och om de stör för mycket får de gå ut. Detta händer flera gånger i veckan och det är oftast samma elever som stör. Några elever uppger att de elever som får gå ut får ta med sig sina saker och fortsätta arbeta utanför klassrummet. Elever berättar att de känner till att det finns en trappa för vad som händer om man inte följer skolans ordningsregler.

Lärare berättar att när studieron brister går läraren till den som stör och försöker få igång eleven. Elever kan också få gå ut och ta en paus en kort stund om de stör. De kan också få arbeta med en annan uppgift eller sitta på en annan plats eller med en annan grupp och arbeta. Lärarna berättar också att de ibland ringer hem. Lärarna uppger att de hade en konsekvenstrappa tidigare, men att de nu har en punktlista i ordningsreglerna. Lärare uppger att de har kännedom om vilka disciplinära åtgärder de kan använda. Utvisning används inte systematiskt, men kan förekomma. Om det hänt har det dokumenterats genom att det kommunicerats med vårdnadshavare. Även kvarsittning har använts i några enstaka fall.

EHT berättar att det finns några elever i varje klass som stör studieron. I några klasser har de satt in extra personal och specialpedagogen ger lärarna handledning. EHT berättar att de använder konsekvenstrappan i form av samtal med eleven, kontakt med hemmet och samtal med rektor eller kurator. De elever som upprepat stör diskuteras i EHT och där bestäms hur man ska gå vidare. De träffar ofta vårdnadshavare och diskuterar och elevens beteende och vad det beror på kartläggs. EHT har många elever som är under utredning och de har ett bra samarbete med externa aktörer. Allt som görs dokumenteras i elevakten.

Även rektor uppger att det finns elever som upprepat stör ordningen och att de utrett orsakerna till detta. Rektor berättar att de disciplinära åtgärder som används är skriftlig varning, utvisning samt kvarsittning.

Skolinspektionen har tagit del av skriftlig dokumentation gällande fyra disciplinära åtgärder som skolan vidtagit under höstterminen 2025. Av dokumentation framgår att två elever har stängts av efter att i september

2025 stört ordningen och brutit mot skolans ordningsregler. Rektor har i brev till respektive elevs vårdnadshavare berättat att rektor beslutat att eleven får lämna skolan för resten av den aktuella skoldagen, med hänvisning till 5 kap. 9 § skollagen. I brevet finns inte någon överklagandehänvisning och det framgår inte om elevens vårdnadshavare har fått yttra sig i dessa två fall.

Vidare har rektor i september 2025 fattat ett beslut om avstängning gällande en elev med hänvisning till 5 kap. 19 § skollagen. Bestämmelsen gäller avstängning från viss utbildning med praktiska inslag i gymnasieskolan. Rektor har i september 2025 även fattat ett beslut med rubriken "Beslut om tillfällig omplacering inom skolenheten", med hänvisning till 5 kap. 12 § skollagen. Av beslutet framgår att eleven ska få sin undervisning vid en annan skolenhet.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen.

Disciplinära åtgärder och utredning av ordningsstörande beteende

Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En åtgärd enligt första stycket får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter. Enligt de förutsättningar som anges i 7–23 §§ får det beslutas om utvisning ur undervisningslokalen, kvarsittning, tillfällig omplacering, tillfällig placering utanför den egna skolenheten, avstängning och omhändertagande av föremål. Även sådana åtgärder får vidtas endast om de står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter.

Av 5 kap. 7 § skollagen framgår att en lärare eller en handledare får visa ut en elev från undervisningslokalen för högst återstoden av ett undervisningspass om eleven stör undervisningen eller på annat sätt uppträder olämpligt och eleven inte har ändrat sitt uppförande efter uppmaning från läraren eller handledaren.

Av 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarligare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Av 5 kap. 10 § skollagen framgår att det med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 9 § första stycket ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende.

Av 5 kap. 12 § skollagen framgår att rektorn får besluta att en elev ska följa undervisningen i en annan undervisningsgrupp än den eleven annars hör till eller undervisas på annan plats inom samma skolenhet om åtgärderna som gjorts efter en sådan utredning som avses i 9 § första stycket inte varit tillräckliga eller om det annars är nödvändigt för att tillförsäkra de andra eleverna trygghet och studiero.

Av 5 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn får besluta att stänga av en elev helt eller delvis om eleven agerar på ett sådant sätt att andra elevers eller personals säkerhet bedöms vara hotad. Rektorn får även besluta att stänga av en elev helt eller delvis om åtgärder enligt 13 § inte är tillräckligt ingripande eller inte är möjliga att genomföra eller det finns särskilda skäl med hänsyn till elevens beteende, och det är nödvändigt med hänsyn till övriga elevers trygghet och studiero.

Av 5 kap. 24 § skollagen framgår att om en åtgärd vidtagits enligt 7 eller 14 §§, ska den dokumenteras skriftligt av den som genomfört åtgärden.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framkommer att det i vissa klasser inte alltid är studiero. Elever och lärare berättar att det förekommer att elever stör och att det inte alltid är studiero på lektionerna. Av utredningen framgår dock att det finns lektioner och klasser där elever har studiero samt att det pågår ett arbete på skolan för att förbättra elevernas studiero.

Disciplinära åtgärder och utredning av ordningsstörande beteende

Av utredningen i ärendet framkommer att det finns flera elever i varje klass som upprepat stör ordningen eller uppträder olämpligt. Det framkommer också att det genomförs utredningar avseende orsakerna till elevernas beteende, där även elevernas vårdnadshavare är delaktiga.

Vidare framkommer att disciplinära åtgärder vidtas gällande elever som stört ordningen, uppträtt olämpligt eller gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse. Det handlar bland annat om utvisning och kvarsittning samt avstängning och tillfällig omplacering.

Av den skriftliga dokumentation gällande disciplinära åtgärder som Skolinspektionen tagit del av framgår dock att det finns brister i hur skolan beslutar om disciplinära åtgärder. Av besluten om avstängning framgår inte om elevers vårdnadshavare har fått yttra sig innan besluten har fattats och det framgår inte heller att besluten är överklagbara eller hur ett överklagande kan göras. Detta är en brist. Vidare har det i såväl beslut om avstängning som beslut om omplacering angetts felaktig rättslig grund för

besluten. I beslut om avstängning hänvisas till reglering som gäller på gymnasiet och i beslut om omplacering inom skolenheten hänvisas till reglering som rör omplacering utanför skolenheten. Detta är en brist.

Sammanfattningsvis konstaterar Skolinspektionen att det finns formella brister gällande rektors beslut avseende disciplinära åtgärder i samtliga fyra ärenden som Skolinspektionen tagit del av.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Ale kommuns verksamhet vid Alboskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller beslut om disciplinära åtgärder. Det finns därför skäl att förelägga Ale kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Områden utan konstaterade brister

Ordningsregler och rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner med mera

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever berättar att det finns ordningsregler på skolan som de känner till. Några elever berättar att de fått vara med och diskutera reglerna i klassen, några andra elever berättar att det är rektor som bestämt reglerna och att de har pratat om reglerna på elevrådet och i början av läsåret. Lärare berättar att reglerna diskuteras på elevrådet varje år. De tar även fram klassrumsregler. Rektor uppger att ordningsreglerna diskuterats i klassråd och elevråd innan de beslutats av rektor. Skolinspektionen har tagit del av skolans ordningsregler.

Elever berättar att de ska lämna in sina mobiler på morgonen varje skoldag, och att de flesta eleverna gör detta. Om man inte lämnar in mobilen tar läraren den. Lärarna uppger att man inte har problem med användandet av mobiltelefoner på skolan.

Skolinspektionen har tagit del av skolans rutiner för hantering av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning, vilka ingår i skolans ordningsregler. Rutinerna innehåller uppgifter om hur mobiltelefoner med mera ska omhändertas och är beslutade av rektor.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 4 e § skollagen framgår att det för varje skolenhet ska finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning. Rektorn beslutar om sådana rutiner.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framkommer inte att Ale kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller ordningsregler samt rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner med mera. Ärendet avslutas därmed i dessa delar.

Trygghet och arbetet mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Trygghet

Eleverna berättar att de besvarat flera enkäter om trygghet, men att de inte fått någon återkoppling kring resultatet. Lärare berättar att de följer upp resultatet på enkäterna. Vad gäller skolans egen enkät om trygghet är trygghetsteamet inkopplat. Utifrån enkätsvaren är de fler vuxna ute på rasterna nu. Lärarna beskriver att de tror att eleverna känner sig trygga i skolan, och att otrygghet inte är något som uppmärksammas på utvecklingssamtalen. Lärarna arbetar medvetet med elevernas trygghet. Elever har berättat för lärare var det kan saknas vuxna och de har även varit med och bestämt vilka saker som ska finnas i rastboden. Rektor uppger hon upplever att eleverna på skolan är trygga. Eleverna vet vem de ska gå till och det finns vuxna att prata med och aktiviteter att göra på rasterna.

Planen mot kränkande behandling

Skolinspektionen har tagit del av skolans plan mot kränkande behandling. I planen framkommer åtgärder för nuvarande läsår för att öka tryggheten på skolan. I planen finns också en utvärdering av hur skolan har arbetat med föregående års åtgärder mot kränkande behandling. En elev berättar att hen känner igen planen. Lärare och rektor uppger att elever varit delaktiga i planen via elevrådet. EHT berättar att skolan genomför trygghetsvandring

med alla klasser och att elevrådsrepresentanten tar med sig resultatet till elevrådet. Vad gäller utvärdering av planen uppger lärare att de kanske inte återkopplat till eleverna så tydligt som de borde göra.

I planen beskrivs bland annat arbetet med rastaktiviteter och en bod där eleverna kan låna saker under rasten. Lärare uppger att de genomfört flera åtgärder i planen, bland annat har man pratat om bemötande av elever där skolpsykologerna har varit inkopplade. Man har även genomfört workshops om samsyn när det gäller regler.

Arbetet mot kränkande behandling

Elever berättar att det är många på skolan som bråkar och skriker. Till exempel är det ofta bråk på fotbollsplanen, men det finns alltid en vuxen där. Dock uppger några elever att lärarna inte alltid ser vad som händer eftersom de står och pratar med varandra. Eleverna berättar att det oftast är många vuxna ute på rasten. Eleverna berättar vidare att de kränkningar som sker på skolan ofta är verbala, men att det även kan förekomma fysiska kränkningar. De flesta lärare säger till om någon bråkar. Ibland ringer lärarna hem till de elever som bråkar och då brukar kränkningarna upphöra. I en av klasserna har de arbetat med vilket språk man får använda gentemot varandra. Flera elever berättar att det var värre med kränkningarna förra året, men att det inte är så mycket bråk längre.

Lärarna uppger att de ska anmäla när en elev känner sig utsatt och att de är duktiga på att anmäla kränkningar. Lärarna berättar att det har blivit färre kränkningar sedan det finns fler aktiviteter på rasterna och flera vuxna ute. Även EHT bekräftar denna positiva förändring och berättar att de arbetar systematiskt på skolan i arbetet mot kränkande behandling. Det är inte längre diskussioner om till exempel rastvakter och vem som ska vara ute på skolgården.

Lärare berättar att om någon elev kränker en annan elev avbryter lärarna och pratar med eleverna. De kontaktar mentor, upprättar en anmälan samt kontaktar vårdnadshavare. Anmälan görs samma dag. Samtlig personal har fått utbildning kring kränkingsanmälningar. Inom en vecka ska den som gör utredningen följa upp hur det har gått. Även EHT beskriver arbetsgången på samma sätt, och tillägger att rektor alltid läggs in som utredare i systemet och därmed har tillgång till alla ärenden. Utifrån frågor om ett specifikt elevärende berättar EHT hur skolan arbetar i kränkingsärenden. Rektor berättar att rektor, kurator och huvudman får del av samtliga kränkingsärenden. Rektor uppger vidare att den som ser händelsen är skyldig att se till att den blir anmäld. Därefter behöver man vidta åtgärder, till exempel att prata med eleven eller ordna personalförstärkning.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår att var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet.

Arbetet mot kränkande behandling

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 7 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionens bedömning

Arbetet mot kränkande behandling

Av utredningen framgår att elever, lärare, elevhälsan och rektor uppger att det tidigare var stökigare på skolan, och att det oftare förekom kränkningar, men att det nu blivit lugnare. De åtgärder som vidtagits, där bland annat rastaktiviteter, rastbod och fler vuxna ute på rasterna upprepat nämns i samtliga intervjuer, har enligt rektor och lärare givit goda resultat och har påverkat elevernas trygghet till det bättre.

Av utredningen i ärendet framgår också att det på skolenheten har upprättats en plan mot kränkande behandling som bland annat innehåller

en översikt över åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling, samt en uppföljning av de åtgärder som vidtagits under tidigare år. Det framkommer också att eleverna bidragit i arbetet med att utarbeta planen mot kränkande behandling, bland annat genom elevråd och besvarande av enkäter. Skolinspektionen vill dock i sammanhanget påminna om att det även ska vara tydligt för eleverna själva att de medverkar i arbetet med planen på detta sätt, samt att eleverna får återkoppling gällande resultat på genomförda enkäter för att känna delaktighet i sin skolvardag.

Av utredningen framgår vidare att skolans personal agerar när en elev utsätts för kränkande behandling och att personal anmäler till rektor när de får kännedom om att en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Vidare framgår att skolan efter en sådan anmälan genomför utredningar av kränkande behandling samt vidtar åtgärder för att förhindra kränkande behandling. Det framkommer slutligen också att anmälningar om kränkande behandling görs till huvudmannen.

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom områdena trygghet, plan mot kränkande behandling och arbete mot kränkande behandling. Ärendet avslutas därmed även i dessa delar.

X Anna Hultgren

Anna Hultgren

Beslutsfattare

Signerat av: Anna Hultgren

Föredragande i ärendet har varit utredare Miriam Werlinder. I ärendets slutliga handläggning har även utredare Angelica Dahlman medverkat.